

KERTAUSKYSYMYKSIÄ (kpl 15-20)

Osaamalla lihavoidut kysymykset saat ainakin yläarvoisen (5)

SUKUPOULIELIMET

1. Mikä saa aikaan murrosiän käynnistymisen?
2. Mitä on estrogeeni? Mistä sitä erittyy? Mitä se saa aikaan murrosiässä?
3. Mitä on testosteroni? Mistä sitä erittyy? Mitä se saa aikaan murrosiässä?
4. **Opettele tunnistamaan naisen sukupuolielimet kuvasta ja opettele myös osien tehtävät.**
5. **Opettele tunnistamaan kuvasta miehen sukupuolielimet. Mitkä ovat osien tehtävät? Miten erektio syntyy?**
6. Miksi kivekset roikkuvat ruumiinontelon ulkopuolella?
7. Kuukautiset.
 - Mitä tarkoitetaan naisen hedelmällisyydellä? Milloin se alkaa ja milloin päättyy?
 - **Kuinka pitkä kuukautiskierto keskimäärin on?**
 - Mitä kuukautiskierron kahden ensimmäisen viikon aikana tapahtuu a) munasarjassa, b) kohdussa? Mitä hormonia munasarjoista silloin erittyy ja mikä on hormonin tehtävä?
 - **Mikä on ovulaatio? Milloin se tapahtuu?**
 - Mitä ovulaation jälkeen tapahtuu munasarjassa? Mitä hormonia munasarjasta silloin erittyy ja mikä on tämän hormonin tehtävä?
 - Mitä keltarauhaselle tapahtuu, jos a) nainen tulee raskaaksi, b) ei tule raskaaksi?
 - Mikä saa aikaan verivuodon? Kuinka kauan vuoto yleensä kestää?
8. **Missä vaiheessa kuukautiskiertoa nainen tulee helpoimmin raskaaksi, jos hän ei käytä ehkäisyä?**

RASKAUS

1. Mitä tarkoitetaan hedelmöityksellä? Missä se yleensä tapahtuu?
2. Mitä hedelmöityneelle munasolulle tapahtuu sen matkatessa kohti kohtua
3. Määrittele *alkio, sikiö, keskonen, keskenmeno, abortti*.
4. **Miten kehittynyt sikiö saa happea ja ravintoa?**
5. Mikä merkitys on sikiövedellä?
6. Millaiset aineet voivat vaurioittaa sikiötä?
7. **Millä kahdella tavalla kaksoset voivat syntyä?** Mitä nimiä eri kaksostyypeistä käytetään?

PERINNÖLLISYYS JA GEENITEKNOLOGIA

1. Missä kromosomit sijaitsevat? **Mikä on geeni? Kuinka monta geeniä ihmisellä on?**
2. Mikä muu kuin geenit määräävät sen, millaisia meistä tulee?
3. **Kuinka monta kromosomia on terveen ihmisen tavallisessa solussa? Entä sukusolussa?**
4. **Millä hetkellä vauvan sukupuoli määräytyy? Mikä sukupuolikromosomi on aina munasolussa? Entä siittiössä? Mistä sukupuolikromosomiyhdistelmästä syntyy tyttö ja mistä poika?**
5. **Opettele risteytystehtävien teko.** Muista tehdä aina ruudukko. Tee selvä ero pienen ja ison kirjaimen välillä.
6. Selitä *mutaatio, Downin syndrooma, hankittu ominaisuus, peittyvä ominaisuus*.
7. Miten älykkyydeltään keskinkertaiset vanhemmat voivat saada älykkään lapsen?
8. Miten kloonaus tapahtuu?
9. Missä on kantasoluja? Millaisia ne ovat? Miten niitä voidaan hyödyntää lääketieteessä?
10. Mitä ovat geeninsiirrot?